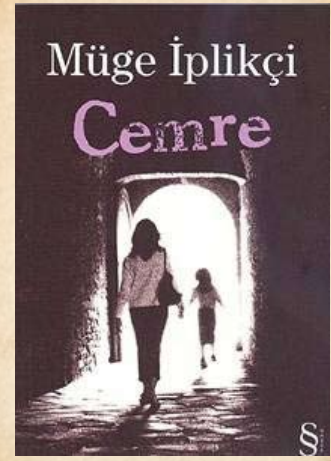

Müge İplikçi'den Yeni Roman: Cemre

Özgür Gündem

Şebnem Atılgan

Hayatın kısıkcından kurtulmaya çalışan kadınlar: Tutkunu olabilecekleri hiçbir şeyleri yok, ama tutkulu; âşık olabilecekleri erkekler yok, ama âşıklar. Kayıp hayatlar içinde varolmaya çalışan metropol insanları... Müge İplikçi ikinci romanı Cemre ile bir kez daha okuruyla buluşuyor. Öykü kitapları ve incelemeleriyle tanıdığımız Müge İplikçi'nin ilk romanı Kül ve Yel de 2004 yılında yayımlanmıştı.

Defne Yayınevi'nin yayımladığı Cemre'de Kül ve Yel'in izlerini bulmak mümkün. Kül ve Yel, unutmaya ve hatırlamaya üzerine bir romandı ve geleneksel yazım tekniklerinden farklı bir biçimde yazılmıştı. Yazar, Cemre'de de ilk romanının mekânlarında dolaşıyor, ama yepyeni kahramanları, ilginç kurgusu ve özgün diliyle yine dikkat çekiyor.

Yazar Cemre'de kendi kuşağının hüznü ve trajikomik serüvenini anlatıyor. Herkes ve her şeyin rastlantılarını dinamiği ile birbirine bağlandığı bir roman için "kaderle yüzleşme" de denebilir.

Aynalı Palto

Cemre, başından sonuna dek pek çok metaforu barındırıyor içinde; zaman zaman metafora dönüşen kimi anlatılar da kurguya destek oluyor. Bu metaforlar arasında aynalı palto ve aynalı kolye, gerçeğin katmanlarını oluşturmaları bakımından özel bir yere sahip. İplikçi, öteki kitaplarında olduğu gibi, bu kitabında da gerçeğin çok boyutlu olmasına ve insan olmanın bu gerçek karşısındaki çaresizliğine değiniyor. Roman kişilerinin hayattaki ve birbirleri karşısındaki duruşları, gelgitler, yakınlaşma ve uzaklaşmalar, kırılma ve eklemlemeler romanın gerçek hayattan öykündükleri. Bu hayatın tam ortasından geçen kader çizgisine karşı yazarın yaklaşımı net: Vardığın yer, başladığın yerdir! Dolayısıyla "kader" romanın bir başka kaçınılmaz izleği olarak karşımıza çıkıyor. Tıpkı Kül ve Yel'de olduğu gibi, bu topraklarda yaşayanların kaçamayacakları "kader"leri, roman kahramanlarının hayatlarında irdeleniyor: "Ne kadar debelenirsen debelen kaderini yaşıyorsun." Bununla birlikte Cemre, kurgusu ve dilinin yanı sıra kaderlerin yeniden yazılabileceği yönündeki umuda da sahip çıkan bir yapıt olarak edebiyat dünyamızdaki farklı ve özgün yerini almaya hazırlanıyor.

Cemre'nin Kadınları

1960 ile 2000'li yıllar arasında geçen Cemre'nin ana kahramanları kadınlar. Çok önemli siyasal dönüşümlere tanıklık eden bu zaman dilimleri, roman kahramanlarının hayatlarını da belirliyor. İlk karşımıza çıkan isim Nimet Güzel. Onun töre cinayetlerine gönderme yapan ölümü kurgunun izleklerinin en öne çıkanlardan birini oluşturuyor. Öbür kadın kahramanına ise Yıldız adını veriyor yazar ve onun peşi sıra kendiliği, kimlik bunalımlarını, akan zamanı, zamanın taleplerini hicvediyor. Aslında Yıldız, kitabın, kendisi olabilmek için en çok çaba sarf eden kahramanlarından biri. Yaratıcı bir ruha sahip olmasına rağmen, dönemin kaskatı atmosferinde bir türlü kendisi olamıyor, kendisine ait bir oluk bulamıyor. Onun için tek alternatif kalıyor geriye: Zamana saplanıp kalmak. 1986 yılına, kendince gerçek sevgiye ve tüm cevapları bulduğunu sandığı âna asılıp kalıyor. Bir tür ruhsal felçtir bu, bir kuşaktan öbür kuşağa sirayet eden.

"Cemre, geçmişimden ve gençliğimden bir kopuş, ama her kopuş bir hesaplaşmayı da yanında getiriyor," diyor Müge İplikçi. Bu hesaplaşmadan kendince nasıl çıktığı sorusuna da şöyle cevap veriyor: "Bu kuşağı bir kez daha talihsiz buldum. Savrulma özgürlüğü, yaşama zamanlaması ve genel-geçeri sorgulama coğrafyası bakımından çok talihsiz."

Yazar, Cemre'de öbür kitaplarına göre daha kontrol altına alınmış, duraksamalı, yer yer muzip, çocuksu ve sürprizlerle dolu bir dil kullanıyor.